

سوال

من جوانی هستم که الحمدلله از نظر مالی وضعیت مساعدی دارم و توانستم یک فرصت کاری در اثنای حج به دست بیاورم و در این فرصت حج را نیز به حساب یکی از ادارات دولتی انجام دهم. آیا این حج من درست است؟ در ضمن این اولین باری بود که حج انجام می‌دادم.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

رفتن به حج با خرج و هزینه‌ی کس دیگر جایز است و فرقی نمی‌کند این حج واجب باشد یا نافله. همینطور کار و تجارت در اثنای حج جایز است. طبری در تفسیر خود با سندش از ابن عباس - رضی الله عنهما - روایت کرده که در تفسیر این سخن خداوند متعال که می‌فرماید: **لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ** [بقره/ ۱۹۸] (بر شما گناهی نیست که [در سفر حج] از فضل پروردگارتان [روزی خویش] بجوئید) گفت: **بر شما گناهی نیست که پیش از احرام و پس از آن خرید و فروش کنید.**

از علمای کمیسیون دائم فتوا پرسیده شد: حکم کسی که حج را با خرج حاکم ادا می‌کند چیست؟ به این معنا که حاکمی مبلغی از مال را به مردم بدهد و بگوید: با این مال حج را به جای آورید. در این صورت آیا جایز است با این مال حج را انجام دهند؟ و اگر حج کردند آیا حج اسلامشان ادا شده؟ لطفاً برای پاسخ‌تان دلیل را هم ذکر کنید.

پاسخ دادند: **به دلیل عموم ادله، این کار برایشان جایز است و حج‌شان نیز صحیح است.**

فتاوی اللجنته الدائمة (۱۱ / ۳۶).

مراجعه کنید به پاسخ سوال شماره‌ی (36841).

از الله متعال خواهانیم از ما و شما بپذیرد.

والله اعلم